

Tarvitsemme selkeän tiekartan TKI-investointien lisäämiseksi

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene esittää TKI-tiekartan sisällön kokoamista isoihin teemoihin, joiden tulee johtaa tutkimus- ja innovaatioinvestointien 4 prosentin BKT-tavoitteeseen. Määrällisen tavoitteen ohessa tiekartan lähtökohdaksi otettava ihmiskunnan ja suomalaisen yhteiskunnan suurten kysymysten ratkaiseminen. YK:n SDG-tavoitteet sekä EU:n Green Deal vaativat tekoja ihmiskunnan tulevaisuuden turvaamiseksi. Nämä kytkevät yritysten rinnalle julkisen sektorin sekä kolmannen sektorin TKI-toimintaan ja sen edistämiseen.

Tiekartan on huomioitava TKI-toiminnan kokonaisuus, johon kuuluvat yritykset, julkinen ja kolmas sektori sekä korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja hallinto. Osaan näistä valtioneuvosto voi suoraan kohdistaa toimenpiteitä TKI-toiminnan edistämiseksi. Erityisesti yksityisen sektorin osalta valtion rooli on luoda kannusteita TKI-toimintaan Suomessa.

Arenen mielestä tiekartassa on nostettava keskiöön kansainvälisen TKI-raham saaminen Suomeen, yritysten ja muiden työpaikkojen TKI-työn lisääminen ja kansallisten TKI-voimavarojen tulevaisuuden turvaaminen. Näistä viimeisin sisältää myös korkeakoulutuksen ja tutkijakoulutuksen kehittämisen.

Näiden teemojen alle on koottava konkreettisia toimenpiteitä, joiden avulla hallinto mahdollistaa yritysten ja työpaikkojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyötä. Tavoitteena on tukea erityisesti soveltavaa tutkimusta, kehittämistyötä ja innovaatiotoimintaa. Samalla muistutamme avoimen tutkimuksen ja tieteen merkityksestä.

TKI-investointitason nostaminen edellyttää ennustettavaa ja pitkäjänteistä rahoitusta osaamiskeskittymien rakentamiseksi. Kansallisen innovaatioperustan vahvistaminen ei onnistu pelkällä hankerahoituksella, joka tähtää yksittäisten hankkeiden vaikuttavuuden saavuttamiseen.

Tiekartan on kannustettava kaikkia TKI-toimijoita hyödyntämään julkista rahoitusta nykyistä tehokkaammin ja yhteiskunnallisen hyödyn tuottamisen näkökulmaa korostaen. Kaikille tiekartan toimenpiteille tarvitaan vaikuttavuusarviointi, joka perustuu mitattaviin indikaattoreihin kuten investointeihin.

Konkreettisiksi toimenpiteiksi Arene esittää kannusteita yritysten TKI-työhön sekä yhteistyöhön korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Lisäksi esitämme ohjelmaa ja kannusteita TKI-infrastruktuurien avoimuuden parantamiseen, jotta yritykset voivat hyödyntää niitä nykyistä helpommin. Oikein hyödynnettyinä laadukkaat tutkimusinfrastruktuurit edesauttavat Suomena saamaan kansainvälistä kiinnostavuutta sekä kv-osaajia ja kv-rahoitusta TKI-toimintaan. Tätä tukee TKI-yhteistyön laajentaminen jatkuvaan oppimiseen organisaatiotasolla (TKIO), mikä on huomioitava tiekartassa.

Kansallisen rahoituksen käyttäminen vipuna kansainvälisen rahoituksen saamiseksi on myös avoin kysymys. Pidämme välttämättömänä, että tiekartassa otetaan kantaa yksityiskohtaisemmin EU:n ja kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Arenen mielestä tiekartan valmistelussa on olennaista kirkastaa, mitä tulevaisuudessa pitää tehdä toisin kuin nyt on tehty. Tämä kysymys on tärkeä erityisesti arvioitaessa keinoja lisätä yksityisiä TKI-investointeja. Erityisesti pk-kentästä löytyy hyödyntämätöntä volyymia, jonka saavuttamista tuke TKI-toiminnan ja rahoitusinstrumenttien määrittelemisen akateemista tutkimusta laajemmin. TKI-tiekartassa yritykset on kuvattava toimijoina, ei toiminnan kohteina. Tämä sisältää myös uuden yritystoiminnan syntymisen.

Lisätietoja: Toiminnanjohtaja **Petri Lempinen**, 040 7667 805

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry